

ROZKRZEWIĆ SIĘ (19) *vb pf*

roz- (11), rof- (8).

się (10), sie (9).

o oraz e jasne.

fut 3 sg rozkrzewi się (3). ◇ 3 pl rozkrzewią się (1). ◇ *praet* [2 sg m rozkrzewieś się.] ◇ 3 sg m rozkrzewił się (4). *f* rozkrzewiła się (1). ◇ 3 pl m pers rozkrzewili się (2). *subst* rozkrzewiły się (4). ◇ *plusq* 3 sg f była się rozkrzewiła (1). ◇ 3 pl m pers rozkrzewili się byli (1). ◇ *con* 2 sg m byś się rozkrzewił (1). ◇ 3 pl *subst* by się rozkrzewiły (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

1. *Rozrosnąć się, rozplenić się; przeni; multiplicari Vulg* (2) : iáko widzimy narod Xiążąt Giedrockich/ iż począwfy od Wiliey we dwu milach áż do Liflandfkich gránic tego domu płodna winnicá hoynie fie rozkrzewiła. *StryjKron* 355.

W porównaniu (1): *KołakSzczęśl* B3v; [Spráwiedliwy zákwitnie iáko Pálmá: rozkrzewi fie iáko Cedrus Libáńfki. *Leop Ps* 91/13].

Szereg: »rozkwitnąć się (*a.* [zakwitnąć]), (i) rozkrzewić się« = *florere, multiplicari Vulg* (1): Spráwiedliwy człowiek/ iáko drzewo pálmowe rozkwitnie fie/ y iáko Cedér y Lyban rofkrzewi fie. *KołakSzczęśl* B3v [przekład tego samego tekstu] [*Leop Ps* 91/13].

2. *Rozmnożyć się, stać się liczniejszym, powszechniejszym; multiplicari Vulg* (12) : *GroicPorz* B4v; á [żebyś] był żyw y rofkrzewił fie/ á żeby błogofláwił w ziemi do ktorey w chodziż *Leop Deut* 30/16; Acz przedlie nieprziáciele moi żywiá y wtwierdzeni ľá ná mie: y rozkrzewili fie ci co mie nienawidzá niespráwiedliwie. *Leop Ps* 37/20; *MycPrz* I Cv; iáko zá czáľu Arryufzá/ Neťtorá/ Mácedoniufzá/ y gdy fie iufz kościoľ ták ľzeroko rozkrzewił/ á tákimi kácerťwy rozrywác począł. *SkarJedn* 81; *SkarŻyw* 269; *StryjKron* 245; Rozkrzewiły fie [...] bez miáry grzechy moie *LatHar* 145, 139; [*WerReguła* 25].

rozkrewić się czym [= przez co] (1): Ták tedy [...] ty fie narody Sławańskie od Morzá Trackiego áż do Weneckiego ľzeroko dzielnościá rycerská rozkrzewiły *StryjKron* 100.

W charakterystycznych połączeniach: rozkrzewić się barzo, gruntownie, szeroko (2).

Zwrot: »rozkrewić się po wśzytkiemu świátu« (1): Kościoľ P. Chriťtuľow [...] fie wnet rozľoľ [!] y rofkrzewił po wśzytkiemu świátu *WujNT* 57.

Szeregi: »roznieś się i rozkrzewić« (1): y ták fie [kościół] widomie roznioľ y rofkrzewił nigdy nie wťáiáć/ ále záwždy roľnáć *WujNT* 393.

»rozrość się i rozkrzewić« (1): *WujNT* 57cf *Zwrot*.

3. *Umocnić się, utrwalić się, rozwinąć się* (5) : Ale miłość kthorey fie ľprzećiwic trudno/ thák fie byľá dobrze w ľerczach ich rozkrzewiła/ iż [...] *GórnDworz* Aa5; *SkarŻyw* 374; Zá wieku iego [*Chrystusa*]/ ľpráwiedliwość zákwitnie/ y pokoy fie rofkrzewi [*Orietur ... abundantia pacis Vulg Ps* 71/7] *LatHar* 399, 570.

a. *O chorobie* (1) : Co [*tj. franca*] gdy ľye iuż bárzo rozkrzewi/ [...] nietylko w mozgu/ [...] ále w infzych częściách/ [...] iad ľwoy rozmnáża *Oczko* [40].

b. [*Nabrać siľ, pewności: [o monarsze moskiewskim:]* byľeś wedľug powľzechney powieści kľodá nie náľyconá/ á gdyżeś roľteľ/ y rofkrzewieś fie/ poczáleś wierzgác [*cf Deut* 32/15] *NeothAcros Av.*]

Synonimy: 1. rozkorzeńć się; 2. pomnożyć się, przyrość, rozmnożyć się, rozmoc się, rozplodzić się, rozrodzić się, rozrość się, rozszerzyć się.

Formacje współrdzenne cf KRZEWIĆ SIĘ.

Cf [ROZKRZEWIENIE], ROZKRZEWIONY